

ಕಾಲ, ದೇಶ, ರೋಕೆ, ಜೀವನ, ಧೀ

2020

ರಘುನಂದನ

ಕವಿ, ನಾಟಕಕಾರ,
ರಂಗನಿರ್ದೇಶಕ

ಈಗ, ಮತ್ತು ಯಾವತ್ತಿಗೂ
ಆಗಬೇಕಾದ್ದು, ನಮ್ಮನ್ನ
ನಾವು ನಿರ್ದಾರಕ್ಕಿಣಿವಾಗಿ
ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳತ್ತ ಇರುವುದು.

ಈ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ
ಪ್ರಾಂಜಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ
ಇಲ್ಲಿನ ಕನಸುಗಳು
ಪೇರೇಪಿಸುವಂತಿವೆ.
ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ನೆಲೆಯಿಂದ
ಸಮಷ್ಟಿಯ ಹಿತದೆ
ಅಶಯಗಳನ್ನಿಳ್ಳು
ಈ ಕನಸುಗಳು
ಸಾಂಕ್ಷಮಿಕವಾಗಲಿ.

‘ವರ್ಷ’ ಅನ್ನವುದು ಆಕಾರವಿಲ್ಲದ,
ಅಮಾತ್ವವಾದ, ಕಾಲಪೆಂಬ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು
ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡಕಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
ನಾವು ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು
ಆಕಾರ, ಅಳತೆಯ ಒಂದು ಫೋಟ್. ಯಾವುದೇ
ಬಗೆಯ ಆಕಾರವೂ ಒಂದು ಫೋಟ್ವೇ. ಅಂಥ
ಆಕಾರ, ಫೋಟ್ವಾದ ಈ ವರ್ಷ, ಕಾಲ, ವರ್ಷಕಾಲ
ಅನ್ನವುದು ನಮಗೆ ನಿಜಕ್ಕು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು
ಭೋತ್ವಿಜಾನವು ಹೇಳುವ ಸ್ವೇಚ್ಛೆ, ತಾವು,
ತಾವು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿನ ದೇಶದಲ್ಲಿ; ಮತ್ತು
ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ, ನಾವು ಭಾರತ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ,
ಸೋಮಾಲಿಯಾ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ, ರಾಜಕೀಯ ವಸ್ತುವಿಶೇಷ
ವಿದ್ಯೆಮಾನಗಳಾದ, ‘ನಮ್ಮನಮ್ಮೆ’ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ.
ನಮ್ಮ ಅಂಥ ಬಿಡಿಬಿಡಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದು
ಭಾಮಿ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಲೋಕ
ಅನ್ನೋಣಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು,
ಸರ್ವಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳವೂ ಆದ,
ಸ್ವಾರ್ಥದ, ನಮ್ಮನಮ್ಮೆ ಜೀವನಗಳನ್ನು. ಆ ಜೀವನಗಳ
ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಗುರಿ ಎರಡೂ ಆಗಿರುವುದು,
ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಧೀ, ಧೀ ಶಕ್ತಿ ಅನ್ನಿವುದು. ಅದರ
ತಡೆಯಿಲ್ಲದ, ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದ ಜಗ್ಗಾತಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಯೇ

ಲೌಕಿಕ ಜೀವನದ ಉತ್ತಾಂಗ. ಉತ್ತಾಂಗ ಆ ಸ್ಥಿತಿ
ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಲೌಕವನ್ನು ಕುರಿತ
ಕಾಳಜಿಯಲ್ಲಿ – ಭಾವ, ಧ್ಯಾನ, ಚಿಂತನೆ
ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ. ಇದು
ಹೀಗಿರುವಾಗ, ‘ಕಾಲ
ಕೆಟ್ಟಿದೆ, ಇದು ಕೆಟ್ಟ ಕಾಲ’
ಅಂತ ನಾವು ಹೇಳುವುದು
ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಕೆಟ್ಟಾಗ.
ಜೀವನ ಕೆಟ್ಟಿದೆ ಅಂತ

ನಮಗ್ನಿಸುವುದು ದೇಶ, ಲೋಕಗಳ ಕೆಟ್ಟಿದೆ
ಅಂತ ನಮಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದಾಗ. ಆದರೆ, ನಿಜಕ್ಕು, ದೇಶ,
ಲೋಕಗಳ ರಿತಿನಿತಿ ಮತ್ತು ಗುಣ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮದೇ
ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಾಗೂ ಸಾಂಧಿಕ ರಿತಿನಿತಿ ಮತ್ತು ಗುಣ,
ಇವು ಒಂದನ್ನೊಂದು ರೂಪಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆಗ,
ಹೊಸ್ತೆಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಜುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ದೇಶ
ಪ್ರದೇಶ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರ್ಜೀವಿಗೆ
ಇರುವತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಧೀ ಅನ್ನವುದು ಇರುವದಿಲ್ಲ.
ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ತಾವು ಪೂರೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು
ಅವುಗಳ ಮಾತು ಹೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಪೂರೆಯುವುದು
ಅವುಗಳ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ,
ಮನುಷ್ಯರ್ಜೀವಿಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರೆಯಬೇಕು,
ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ, ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು
ಹಸನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಿಯನ್ನು
ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಯಸದಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲವೂ
ಕೆದುತ್ತದೆ. ನಾವೇಗೆ, ‘ಕಾಲ ಕೆಟ್ಟಿದೆ, ಲೋಕ ಕೆಟ್ಟಿದೆ’
ಎಂದು ಗೊಣಗುತ್ತ, ನಮ್ಮನಮ್ಮೆನ್ನು ನಾವು ನಿಜಕ್ಕು
ತಿಳಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾಳುಗೆಡುವತ್ತ
ಸಾಗುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಈಗ, ಮತ್ತು ಯಾವತ್ತಿಗೂ,
ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಅದು, ನಮ್ಮನಮ್ಮೆ ನಾವು ನಿರ್ದಾರಕ್ಕಿಣಿವಾಗಿ
ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳತ್ತ ಇರುವುದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು
ಧೀ ಅನ್ನವುದು ಎಡಬಿಡದೆ ಎಚ್ಚತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ,
ನವಗಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ,
ಅಷ್ಟೇಂದೆ, ಖಾತ್ರಿಯೇ ಆಗಬ್ಬಿಟ್ಟಿದೆ: ಮನುಷ್ಯರ್ಜೀವಿ
ಎಚ್ಚತ್ತುಹೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಎಚ್ಚತ್ತುಹೊಳ್ಳುವುದರ
ಚೇಷ್ಟೆ, ಹ್ಯಾವಾ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಧೀ
ಅನ್ನವುದು ನಂದುತ್ತಲೇ ಹೊಗುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತು
ಹೊಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುವುದೇ,
ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಆಗಿರುವುದೇ, ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಬನ್ನು
ಹೊತ್ತು. ಕಾದಿರುವುದು ಪ್ರಳಯವೇ, ಸರ್ವನಾಶವೇ. ಆ
ಬಬು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೇ, ಆಮೇಲೆಯೋ
ಕೊಂಡವಾದರೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ
ನಗಗಂತೂ ಇಲ್ಲ; ಕಮ್ಮಿಯಾಗಲಿ ಎಂಬ ಆಸೆಯಿದೆ,
ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಇಷವಿ 2020 ಕುರಿತು
ಹಗಲುಗನಸು ಕಾಣಲು ಅಡ್ಡಿಯೇನು? ಹಾಗಾಗಿ...
● ಪೊರತ್ತ (ತಿದ್ದುವಡಿ) ಕಾಯಿದೆ, 2019, ಮತ್ತು
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೊರತ್ತ ನೋಂದಣಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು
ಸಂಪೂರ್ಣ ರದ್ದಾಗಿ.
● ಕಾಶ್ಯಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ,
ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಭಾರತದ ಜೀವತೆಗಿನ ತಮ್ಮ
ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದಿದ್ದಾರೆ
ಅನ್ನವುದರ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಜನಮತ ಸಂಗ್ರಹ
ನಿಜವಾದ ರಫರೆಂಡ್‌ಮ್ಯಾ, ಪ್ಲಬ್ಸ್‌ಟ್ರೋ – ಆಗಲಿ,
ಮತ್ತು ಆ ಜನಮತವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವು

